

یادداشت

نوسان مهم‌تر از نرخ ارز

پرویز خسروشاهی
اقتصاددان

فعال اقتصادی و مصرف‌کننده را بیش و پیش از هر چیزی، نااطمینانی و نه حتی ریسک آزار می‌دهد. هم ریسک امری احتمالی است و هم نااطمینانی. اما ریسک را می‌توان اندازه گرفت و ارزیابی کرد و برای مقابله با آن تدابیری اندیشید، ولی در خصوص نااطمینانی چنین امکانی فراهم نیست. بنابراین، نوسان‌های مستمر و غیرقابل پیش‌بینی در متغیرهای اقتصادی، به‌خصوص متغیرهای کلیدی چون نرخ ارز، برای جامعه بسیار مسئله‌ساز است؛ چون‌که سبب ایجاد نااطمینانی شده و امکان هرگونه پیش‌بینی و برنامه‌ریزی را از خانوار و بنگاه و خود دولت می‌گیرد. از این رو، از منظر سیاست‌گذاری، کنترل نوسان مهم‌تر از مقدار متغیر تحت سیاست‌گذاری است.

در نمودار، انحراف معیارها و نوسانات نرخ ارز - دلار آمریکا - در مقاطع ۳۰ روزه برای دوره مهر ۱۳۶۰ تا مهر ۱۴۰۵، به تفکیک دوره مسئولیت رؤسای کل بانک مرکزی نشان داده شده است. همان‌طور که در شکل نیز مشخص است، تا قبل از ۱۳۸۷، تلاطم‌ها در بازار ارز، به‌خصوص بعد از ۱۳۷۴، موردی و مقطعی است؛ اما از ابتدای ۱۳۸۷ به بعد، شاهد آن هستیم که نوسانات، فارغ از اینکه چه دولتی بر مصدر امور است و چه کسی رئیس کل بانک مرکزی است، کم‌وبیش به‌صورتی مستمر ادامه یافته است؛ هرچند در دوره دولت یازدهم که برجام در دستور کار بود و مدتی هم اجرا شد، تا نیمه‌های اول ۱۳۹۶ اندکی از دامنه این نوسان کاسته شد.

مروار وقایع محیطی و محاطی اقتصاد ایران طی دو سال منتهی به ۱۳۸۷ حاکی از آن است که نوسان‌های پایدار بعدی در بازار ارز، عمدتاً ناشی از مؤلفه‌هایی خارج از کنترل بانک مرکزی بوده است. هرچند تلاش برای تثبیت بی‌ملاحظه نرخ ارز در برخی از زیربازارهای بازار ارز نیز، علی‌رغم وجود تورم و تغییر در سایر عناصر کلیدی اقتصاد و همچنین تداوم فشارهای سیاسی خارجی بر بازار ارز، در پایداری نوسان در بازار ارز بی‌تأثیر نبوده است، اما باید توجه داشت که این پدیده قبل از ۱۳۸۷ نیز کم‌وبیش وجود داشته است، بدون اینکه شاهد تلاطم‌های پایدار در بازار ارز با این شدت و گستردگی در آن باشیم.

۷۵ تا ۸۵ درصد صادرات ایران به نفت خام و محصولات پایین‌دستی آن اختصاص دارد، درحالی‌که واردات ایران شامل طیف وسیعی از کالاهای مصرفی، سرمایه‌ای و واسطه‌ای است. از طرفی، مبدأ واردات ایران نیز در دو الی سه کشور متمرکز است. ترکیب چنین «ریسک تمرکز بالایی در اقلام صادراتی و مبدأ اقلام وارداتی کشور» با «تنوع و گستردگی و اهمیت کالاهای وارداتی و وابستگی عمیق و گسترده اقتصاد ایران به آن»، سبب گردیده ارز به یک متغیر حیاتی و گلوگاهی در اقتصاد ایران تبدیل و هر اتفاقی که در ارتباط با آن می‌افتد، بلافاصله، مستقیم یا از طریق انتظارات، در سطحی گسترده به کل اقتصاد سرایت کرده و سبب بی‌ثباتی در محیط اقتصاد کلان شود. همین هم باعث شده ارز به‌عنوان هدفی مهم در سیل و معرض حمله کسانی قرار گیرد که قصد آسیب‌زدن به اقتصاد ایران را دارند.

از تیر ۱۳۸۵ تا خرداد ۱۳۸۹، شش قطعه‌نامه، غالباً هم به اتفاق آراء، در شورای امنیت سازمان ملل علیه ایران صادر شد که با هدف قرار دادن دسترسی به ارزهای صادراتی، شبکه بانکی و بانک مرکزی و ایجاد نااطمینانی و تحریک انتظارات، سبب گردید بازار ارز، به‌خصوص از اواخر دهه ۱۳۸۰، به‌تدریج وارد فاز بی‌ثباتی شود که نمودار در این خصوص بسیار گویاست.

ادامه در صفحه ۲

جواد جهرمی مدیرعامل بورس کالا در استودیوی تازه‌های اقتصاد خبر داد:

راه اندازی صندوق هرمز با سرمایه ۱۰ همتی

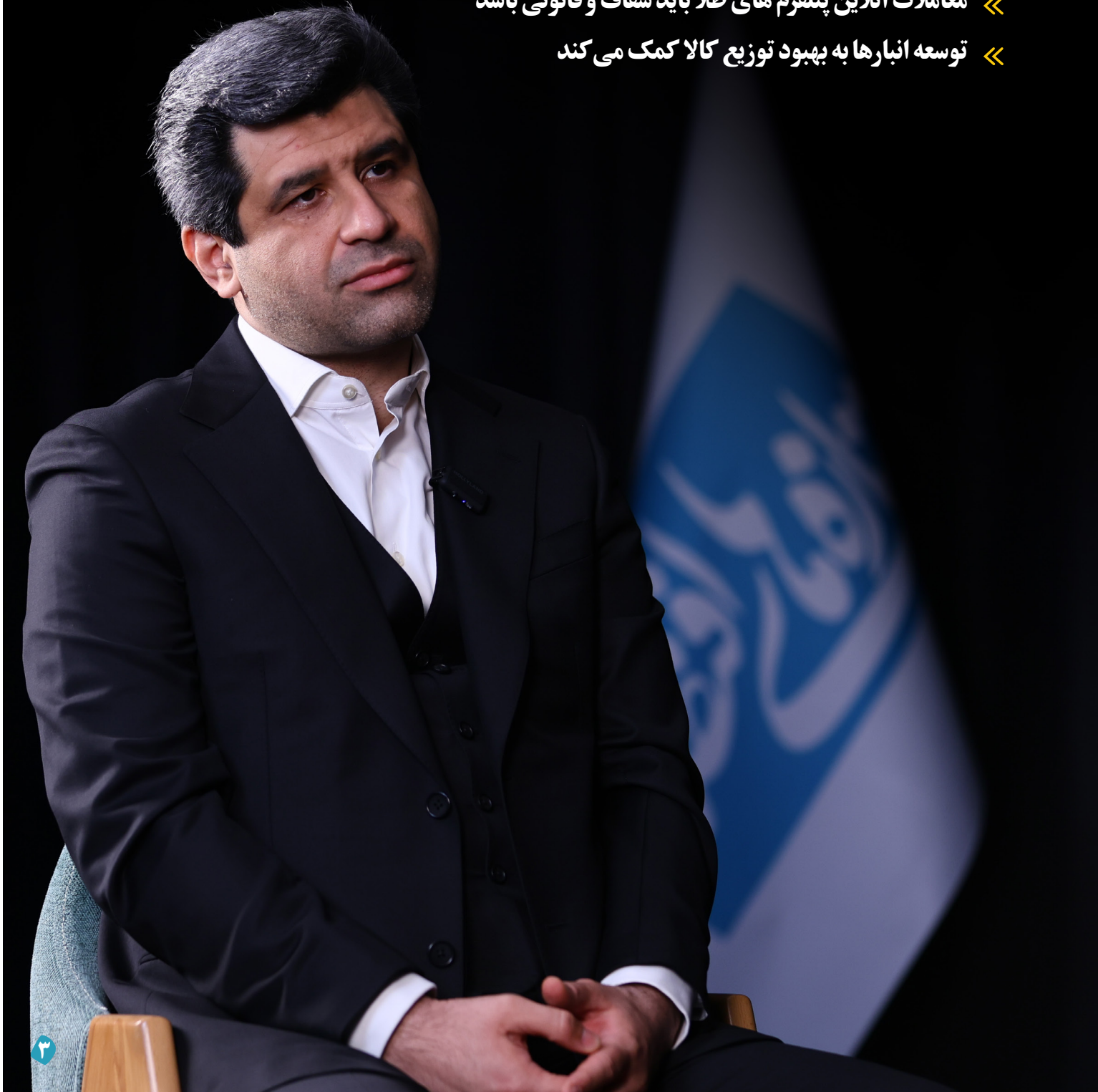
« عرضه خودرو در بورس کالا، به روشن شدن قیمت معاملات کمک کند

« همکاری بانک مرکزی با بورس کالا برای توسعه ابزارهای مالی

« بورس کالا قیمت‌گذاری نمی‌کند؛ قیمت را کشف می‌کند

« معاملات آنلاین پتلفرم‌های طلا باید شفاف و قانونی باشد

« توسعه انبارها به بهبود توزیع کالا کمک می‌کند

۳

هشدار بانک مرکزی ایران درباره پیامدهای یک‌جانبه‌گرایی

ابوالفضل کوده‌بی، معاون روابط بین الملل بانک مرکزی در نشست روسای بانک‌های مرکزی و وزرای اقتصاد گروه ۲۴ (G۲۴)، در بانکوک تایلند با موضوع «هدایت اقتصاد جهانی به‌هم‌پیوسته در جهانی ازهم‌گسسته»، بر ضرورت تقویت همکاری‌های اقتصادی، افزایش تاب‌آوری اقتصادها و اصلاح نهادهای بین‌المللی برای مقابله با پیامدهای یک‌جانبه‌گرایی تأکید کرد.

بازگشت دلار به کانال ۲۵۰ هزار تومان

مداخلات ارزی هدفمند بانک مرکزی و عرضه یک میلیارد دلار در بازار، در کنار کاهش تب تقاضا به مهار نوسانات و شکل‌گیری ثبات نسبی در بازار کمک کرده؛ به نحوی که دلار وارد دامنه ۲۵۰ هزار تومان شده است. مشاهدات میدانی از خیابان فردوسی و سبزه‌میدان نشان می‌دهد تب‌وتاب تقاضا در بازار غیررسمی ارز فروکش کرده و در حال حاضر نرخ دلار در محدوده ۲۵۶ تا ۲۵۷ هزار تومان به فروش می‌رسد.

در تعیین نرخ بهره استقلال کامل داریم

رئیس جدید بانک مرکزی اندونزی تأکید کرد که این نهاد، با وجود گسترش همکاری و هماهنگی با دولت، در تعیین نرخ‌های بهره سیاستی از استقلال کامل برخوردار است. او همچنین اعلام کرد تصمیم‌های پولی بر اساس داده‌های اقتصادی اتخاذ می‌شوند و بانک مرکزی در صورت لزوم برای مقابله با فشارهای ارزی و حمایت از ارزش روپیه آماده اقدام خواهد بود.

۴

۲

۴

خودرو خارج نشینان پلاک نمی‌شود

گمرک ایران در بخشنامه‌ای به گمرکات اجرایی، ارسال اظهارنامه گمرکی جهت شماره‌گذاری خودروهای ایرانیان مقیم خارج از کشور از سوی راهور فراجا را منوط به ارزش‌گذاری آنها از سوی صمت کرد.عبدالمجید دهقانیان معاون امور گمرکی در بخشنامه‌ای ارسال اظهارنامه گمرکی به تعویض پلاک تا زمان تکمیل فرایند ارزش‌گذاری خودروهای ایرانیان مقیم خارج از کشور را ابلاغ کرد.براساس این بخشنامه گمرکات تا زمان تعیین نهایی شدن ارزش خودرو توسط کارگروه ارزش‌گذاری و نهایی شدن ارزش خودروها، ایجاد شناسه برای این خودروها در بانک اطلاعات ارزش (TSC) و وصول حقوق ورودی و مالیات بر ارزش افزوده و عوارض متعلقه بر اساس شناسه‌های صادره، از ارسال اطلاعات اظهارنامه گمرکی جهت شماره‌گذاری خودداری کنند.

گزارش بازار

بازگشت دلار

به کانال ۲۵۰ هزار تومان

مداخلات ارزی هدفمند بانک مرکزی و عرضه یک میلیارد دلار در بازار، در کنار کاهش تب تقاضا به مهار نوسانات و شکل‌گیری ثبات نسبی در بازار کمک کرده؛ به نحوی که دلار وارد دامنه ۲۵۰ هزار تومان شده است.

مشاهدات میدانی از خیابان فردوسی و سبزه‌میدان نشان می‌دهد تب‌وتاب تقاضا در بازار غیررسمی ارز فروکش کرده و در حال حاضر نرخ دلار در محدوده ۲۵۶ تا ۲۵۷ هزار تومان به فروش می‌رسد؛ این وضعیت از احتیاط بیشتر معامله‌گران و انتظار برای کاهش بیشتر نرخ ارز حکایت دارد.

بانک مرکزی هفته گذشته با استفاده از ابزارهای قانونی در اختیار خود، عرضه یک میلیارد دلار ارز را در بازار آغاز کرد؛ اقدامی که با هدف مدیریت نوسانات و جلوگیری از تشدید فشار بر نرخ ارز بود. در همین راستا، عبدالناصر همتی، رئیس کل بانک مرکزی روز گذشته اعلام کرد از ابتدای سال تاکنون ۲۵ میلیارد دلار ارز برای تأمین نیازهای بخش تولید اختصاص یافته و روند تأمین ارز ادامه دارد. به گفته وی، اقدامات بانک مرکزی موجب کاهش روند رشد نرخ دلار شده و این روند ادامه خواهد داشت. همتی همچنین با اشاره به تلاش برای ایجاد اختلال در اقتصاد کشور از طریق انتشار اخبار جعلی و شوک‌های رسانه‌ای، تأکید کرد که خوشبختانه این اقدامات به نتیجه نرسیده است.

رئیس کل بانک مرکزی از کاهش نقدینگی در سه ماه گذشته و افت تورم نقطه‌به‌نقطه در همراه نیز خبر داد و برنامه‌ریزی و همکاری مردم را از عوامل مؤثر در مدیریت شرایط اقتصادی دانست.

عبدالناصر همتی، رئیس کل بانک مرکزی هفته گذشته نیز در یک برنامه تلویزیونی، مداخلات بانک مرکزی در بازار ارز را اثربخش توصیف کرد و گفته بود بازار پس از مقاومت اولیه، طی دو تا سه روز به ثبات نسبی رسیده است. وی در عین حال تأکید کرد که این ثبات نسبی به معنای کف‌سازی نرخ ارز از سوی بانک مرکزی نیست و انتقادها درباره رسمیت‌بخشیدن به بازار غیررسمی ارز را ناشی از نبود تعریف دقیق از این بازار دانست. این گزارش می‌افزاید: کاهش تب‌وتاب تقاضا و رسیدن بازار به ثبات نسبی پس از مداخلات ارزی بانک مرکزی نشان می‌دهد این اقدامات در مهار نوسانات کوتاه‌مدت و جلوگیری از تشدید التهابات بازار مؤثر بوده است؛ هرچند تداوم این وضعیت به استمرار عرضه ارز و مدیریت انتظارات نیز بستگی دارد.

نوسان مهم‌تر از نرخ ارز

ادامه یادداشت یک در نتیجه، با توجه به آنچه در خصوص ریسک تمرکز در درآمدهای ارزی و وابستگی عمیق و گسترده اقتصاد ایران به واردات، که در دهه ۱۳۸۰، به‌خصوص از سال‌های میانی آن به بعد، تشدید هم شده بود، اشاره شد، تلاطم در بازار ارز به کل محیط اقتصاد کلان سرایت نمود و به‌عنوان مثال، نرخ تورم را از کانال ۱۵ تا ۲۵ درصد به محدوده‌ای بالاتر از ۳۵ درصد منتقل کرد. در این میان، دولت‌های مستقر و به‌خصوص بانک مرکزی تلاش زیادی کردند تا مانع از آن شوند که دامنه نوسانات و تلاطم‌های ارزی از کنترل خارج شود و به‌گونه‌ای باشد که به پدیده‌هایی چون ابرتورم و نظایر آن بینجامد که تاحدودی هم در این کار موفق بودند. در واقع، در این دوره ۱۹ساله، فارغ از اشتباهاتی که سیاست‌گذار داشته و کژمنشی‌هایی که بخش‌هایی از شبکه حفاظتی «تجارت در حضور تحریم» یا صادرکنندگان متعهد به ایفای تعهدات ارزی کرده‌اند، هر زمان فشار بر ارز اندکی کاهش یافت، مثل دوره برجام، یا به‌کارگیری راهکارهایی برای دور زدن تحریم و تجهیز منابع ارزی میسر بود و کار کرد، موقتاً نوسانات در بازار ارز تا حدودی کاهش پیدا کرد؛ هرچند هیچ‌گاه به وضعیت قبل از ۱۳۸۷ برنگشت.

بنابراین، هرگونه ارزیابی از عملکرد بانک مرکزی در خصوص بازار ارز و تورم، قاعداًت بایستی با لحاظ نمودن آنچه ذکر شد، انجام پذیرد. اقتصاد ایران در دوره قبل از ۱۳۸۷ و بعد از آن – به‌خصوص بعد از ۱۳۸۹ – در دو ساختار ارزی و انتظاراتی کاملاً متفاوت زیسته است که نادیده گرفتن آن در تحلیل‌ها به داوری‌های نادرست خواهد انجامید.

تعیین تکلیف ۱.۶ میلیون حساب بانکی

از زمان راه‌اندازی سامانه حسام تا ۲۱ مهرماه، بیش از ۸۱ هزار نفر با مراجعه به این سامانه، وضعیت بیش از ۱.۶ میلیون حساب بانکی خود را تعیین تکلیف کردند. بر اساس آخرین آمار، از زمان رونمایی سامانه حسام تا ۲۱ مهرماه، ۸۱ هزار و ۳۶۸ نفر به این سامانه مراجعه کرده و در مجموع درخواست تعیین تکلیف برای یک میلیون و ۶۳۰ هزار و ۸۹۱ حساب در آن به ثبت رسیده است.کاربران پس از احراز هویت می‌توانند فهرست حساب‌های خود را در بانک‌ها و مؤسسات اعتباری مختلف مشاهده کرده و برای تعیین تکلیف یا بستن حساب‌های غیرضروری و فراموش‌شده اقدام کنند. در این فرآیند، درخواست بستن حساب به‌صورت الکترونیکی به بانک مربوطه ارجاع می‌شود و پس از بررسی نداشتن موانع قانونی، حساب بسته شده و مانده آن به حساب پایه انتخاب‌شده از سوی متقاضی منتقل می‌شود.

صندوق بین‌المللی پول: نرخ تورم ایران در سال ۲۰۲۷ به ۴۲ درصد می‌رسد

بازگشت اقتصاد به مدار رشد؛ تورم ایران نصف می‌شود

کلان

صندوق بین‌المللی پول از بازگشت اقتصاد ایران به رشد مثبت و کاهش نرخ تورم از ۷۸.۶ درصد در سال ۲۰۲۶ به ۴۲ درصد در سال ۲۰۲۷ خبر داد؛ پیش‌بینی‌ای که تنها دو هفته پس از ادعای وزیر خزانه‌داری آمریکا درباره فروپاشی قریب‌الوقوع اقتصاد ایران مطرح شده است. تنها دو هفته پس از آنکه اسکات بسنت، وزیر خزانه‌داری آمریکا، مدعی شد اقتصاد ایران ظرف دو هفته فروخواهد پاشید، صندوق بین‌المللی پول در تازه‌ترین برآورد خود از چشم‌انداز اقتصاد ایران، از احتمال بازگشت رشد اقتصادی به محدوده مثبت و کاهش قابل‌توجه نرخ تورم در سال آینده میلادی خبر داده است.

بر اساس این پیش‌بینی، رشد اقتصادی ایران که در سال ۲۰۲۶ منفی ۷.۶ درصد برآورد شده، در سال ۲۰۲۷ به مثبت ۳.۶ درصد خواهد رسید. هم‌زمان، نرخ تورم نیز از ۷۸.۶ درصد در سال جاری میلادی به ۴۲ درصد در سال آینده کاهش می‌یابد.

این ارقام از افت ۳۶.۶ واحد درصدی نرخ تورم حکایت دارد؛ کاهش‌ی معادل حدود ۴۷ درصد نسبت به رقم پیش‌بینی‌شده سال جاری. به بیان دیگر، نرخ تورم ایران به محدوده‌ای نزدیک به نصف رقم امسال می‌رسد؛ هرچند این تحول به معنای کاهش قیمت‌ها نیست، بلکه نشان‌دهنده کندتر شدن سرعت افزایش سطح عمومی قیمت‌هاست.

کاهش تورم در ایران

مهم‌ترین بخش پیش‌بینی صندوق بین‌المللی پول، کاهش نرخ تورم ایران از ۷۸.۶ درصد در سال ۲۰۲۶ به ۴۲ درصد در سال ۲۰۲۷ است؛ کاهش‌ی معادل ۳۶.۶ واحد درصد که در صورت تحقق، به معنای افت حدود ۴۷ درصدی نرخ تورم خواهد بود. این چشم‌انداز در حالی مطرح می‌شود که عبدالناصر همتی، رئیس‌کل بانک مرکزی، پیش‌تر از کاهش رشد دوازده‌ماهه نقدینگی از ۵۶.۴ درصد در خرداد ۱۴۰۵ به ۵۱.۶ درصد در شهریور خبر داده بود؛ کاهش‌ی معادل ۴.۸ واحد درصد در سه ماه که می‌تواند نشانه‌ای از تعدیل شتاب رشد متغیرهای پولی باشد. همتی همچنین اعلام کرده بود تورم نقطه‌به‌نقطه پس از ۱۵ ماه افزایش، از ۸۴.۴ درصد در مرداد به ۸۳.۸ درصد در شهریور کاهش یافته است. با این حال، تورم ماهانه ۳.۹ درصدی شهریور نشان می‌دهد فشار افزایش قیمت‌ها همچنان بالاست. از این منظر، کاهش رشد نقدینگی و افت

از وعده فروپاشی تا بازگشت رشد

اسکات بسنت، وزیر خزانه‌داری آمریکا، در اواخر سپتامبر ۲۰۲۶ ز گفت‌وگو با شبکه فاکس‌نیوز مدعی شد اقتصاد ایران ممکن است ظرف دو هفته فروپاشد. او محدودیت منابع نفتی قابل‌فروش ایران را از عوامل این وضعیت دانست و پیش‌بینی کرد که کشور به‌زودی منابع کافی برای مبادله با دیگر کشورها نخواهد داشت. در مقابل، پیش‌بینی صندوق بین‌المللی پول تصویری متفاوت از مسیر احتمالی اقتصاد ایران ترسیم می‌کند: اقتصادی که پس از یک سال انقباض شدید، می‌تواند در سال آینده به رشد مثبت بازگردد و با کاهش نرخ تورم مواجه شود. عبدالناصر همتی، رئیس‌کل بانک مرکزی،

یکشنبه ۱۹مهرماه در واکنش به اظهارات وزیر خزانه‌داری آمریکا، بر ضرورت ارزیابی وضعیت اقتصاد ایران بر اساس شاخص‌های واقعی تأکید کرد. او با اشاره به فشارهای اقتصادی بر مردم، تصریح کرد که فروپاشی اقتصادی را نمی‌توان صرفاً با تهدید و مواضع سیاسی اثبات کرد و برای قضاوت درباره شرایط کشور باید تحولات واقعی اقتصاد و شاخص‌های قابل‌اندازه‌گیری را مورد بررسی قرار داد. اکنون پیش‌بینی صندوق بین‌المللی پول درباره بازگشت رشد اقتصادی ایران به محدوده مثبت و کاهش نرخ تورم، بار دیگر توجه‌ها را به مسیر متغیرهای کلان اقتصاد کشور جلب کرده است.

کامل افت تولید در سال قبل نیست. البته رشد مثبت زمانی می‌تواند به بهبود محسوس شرایط زندگی منجر شود که با افزایش پایدار فعالیت‌های اقتصادی و فرصت‌های شغلی همراه باشد. این نهاد بین‌المللی، نرخ بیکاری ایران از ۹.۲ درصد در سال ۲۰۲۶ به ۹ درصد در سال ۲۰۲۷ کاهش خواهد یافت؛ تغییری محدود به میزان ۰.۲ واحد درصد. همچنین تراز حساب جاری کشور که برای سال ۲۰۲۶ معادل منفی ۱.۲ درصد تولید ناخالص داخلی پیش‌بینی شده، در سال ۲۰۲۷ به مثبت ۱.۲ درصد خواهد رسید. این تغییر می‌تواند نشان‌دهنده بهبود تراز مبادلات جاری خارجی باشد، اما به‌تنهایی برای نتیجه‌گیری درباره رونق تجارت کافی نیست.

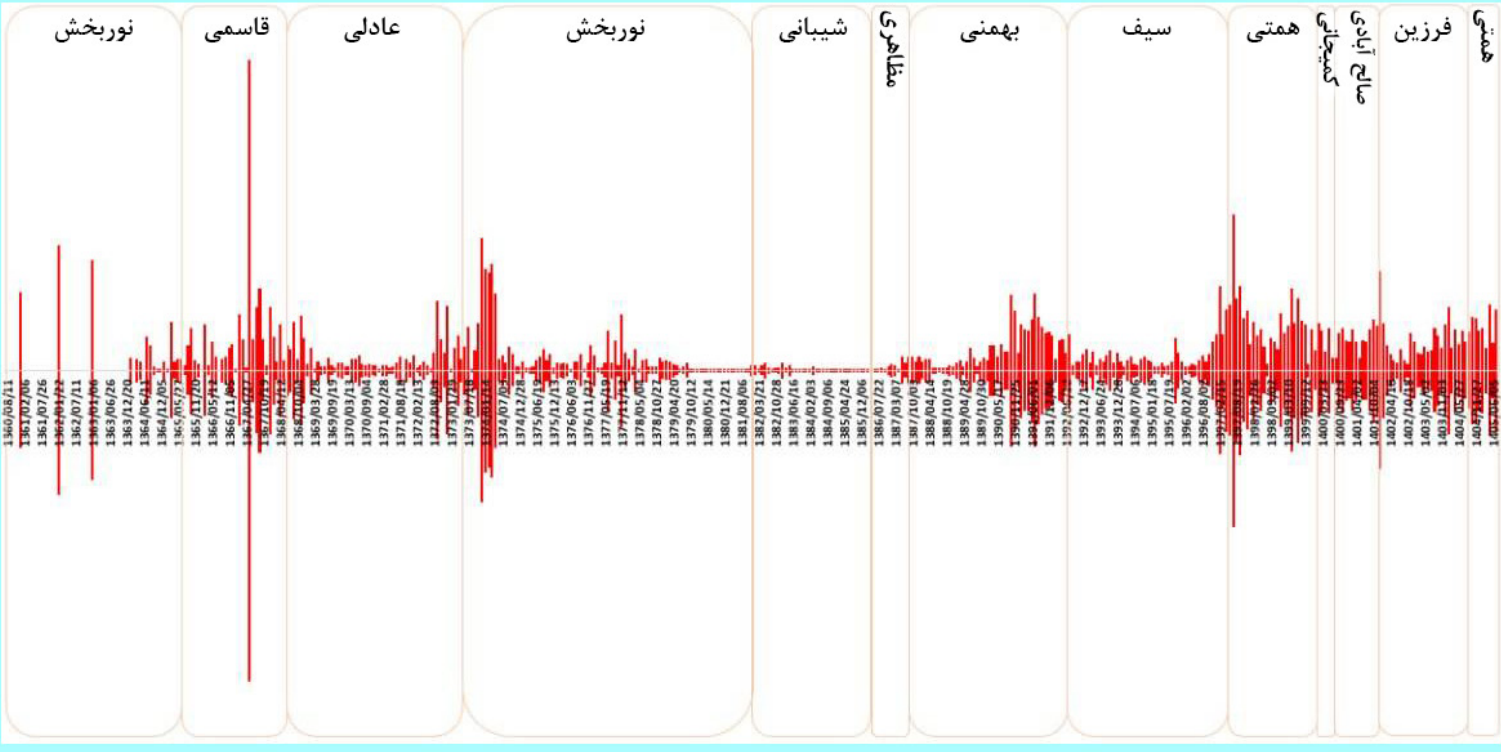
میزان دسترسی به منابع ارزی و امکان انتقال درآمدهای صادراتی می‌توانند بر مسیر قیمت‌ها اثر بگذارند. پیش‌بینی کاهش تورم زمانی می‌تواند به بهبود پایدار شرایط اقتصادی منجر شود که با استمرار انضباط پولی و کاهش فشارهای هزینه‌ای همراه باشد.

بازگشت به مدار رشد و آینده بازار کار

صندوق بین‌المللی پول رشد اقتصادی ایران را برای سال ۲۰۲۶ منفی ۷.۶ درصد و برای سال ۲۰۲۷ مثبت ۳.۶ درصد پیش‌بینی کرده است. این تغییر از احتمال توقف روند انقباضی و آغاز دوره‌ای از رشد حکایت دارد؛ اما رشد مثبت الزاماً به معنای جبران

درجه نوسانات نرخ غیر رسمی ارز در باره‌های زمانی ۳۰ روزه از دوره منتهی به ۱۱ آبان ۱۳۶۰ تا کنون

ارقام هر دوره به میانگین ۱۰۰ نرمال شده و بر اساس آن میزان نوسان محاسبه شده است.

خرید دلار از شبکه رسمی مالیات ندارد

رئیس سازمان امور مالیاتی گفت: خریدوفروش عادی ارز و طلا به‌خودی‌خود موجب تعلق مالیات به شهروندان نمی‌شود و دریافت مالیات از فعالیت‌های اقتصادی باید بر اساس قوانین و مقررات مصوب انجام شود. محمدهادی سبحانیان، توضیح داد: برای دریافت مالیات در این زمینه باید قانون و مبنای قانونی مشخصی وجود داشته باشد. افرادی که به‌صورت حرفه‌ای به خریدوفروش ارز و طلا اشتغال دارند، در چارچوب قوانین و مقررات مالیاتی مشمول تکالیف مربوط می‌شوند، اما خرید ارز یا طلا از سوی افراد عادی برای مصارف شخصی، به‌خودی‌خود به معنای مشمول مالیات شدن آنها نیست.ارسال پیامک لزوماً به معنای ایجاد بدهی مالیاتی نیست، ثبت اطلاعات خرید، فروش در پایگاه‌های اطلاعاتی سازمان امور مالیاتی با هدف افزایش شفافیت و اطلاع‌رسانی انجام می‌شود.

ملاک‌های جدید تمکن مالی خانوارها

محمدرضا عارف، معاون اول رئیس‌جمهور، مصوبه شیوه‌نامه شناسایی و گروه‌بندی اقتصادی خانوارها را ابلاغ کرد. بر اساس این مصوبه، خانوارها با توجه به درآمد و شاخص‌های اجتماعی در سه گروه با وسع اقتصادی بالا، متوسط و پایین قرار می‌گیرند. مالکیت زمین مسکونی با ارزش بیش از ۵۰ میلیارد تومان، زمین غیرمسکونی بیش از ۷۵ میلیارد تومان، واحد مسکونی بیش از ۷۵ میلیارد تومان و خودرو بیش از ۷.۵ میلیارد تومان از معیارهای وسع اقتصادی بالا است. همچنین مصرف انرژی در میان ۵ درصد بالای کشور، دارایی بورسی بالا، قرارگرفتن در میان ۲.۵ درصد دریافت‌کنندگان بیشترین تسهیلات بانکی، داشتن کارت بازرگانی و بیش از یک سال حضور در خارج از کشور، از دیگر ملاک‌هاست. میزان کالابرگ هر گروه نیز به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.

جواد جهرمی مدیرعامل بورس کالا در استودیوی تازه‌های اقتصاد خبر داد:

راه اندازی صندوق هرمز با سرمایه ۱۰ همتی

● بازگشت تدریجی معاملات پس از جنگ

مدیرعامل بورس کالای ایران با اشاره به اقدامات انجام‌شده در روزهای نخست جنگ گفت: «با توجه به پیش‌بینی‌های قبلی و پروتکل‌هایی که برای شرایط اضطراری در نظر گرفته شده بود، از روز دهم اسفند اقدامات لازم برای تسویه معاملات پیشین آغاز شد.» وی افزود: «از حدود شانزدهم اسفند، عرضه محصولات پتروشیمی و فولادی در بورس کالا از سر گرفته شد و از بیست‌وسوم اسفند نیز امکان فعالیت مجدد بازار طلا فراهم شد.» جهرمی درباره تأثیر آسیب به برخی واحدهای صنعتی

دسترسی خریداران، آثار مالیاتی و وضعیت عرضه نیز مورد توجه قرار گیرد. او همچنین بر ضرورت هماهنگی میان نهادهای تصمیم‌گیر تأکید کرد و توضیح داد که سیاست‌گذاری در بازارهایی مانند خودرو، بدون توجه هم‌زمان به وضعیت تولید، نحوه عرضه و سازوکار کشف قیمت، نمی‌تواند به حل پایدار مشکلات منجر شود.

معاملات آنلاین طلا زیر ذره‌بین

جهرمی درباره فعالیت پلتفرم‌های آنلاین طلا گفت: «برای بررسی فعالیت این پلتفرم‌ها باید ابتدا مشخص شود که ماهیت فعالیت آنها چیست. اگر یک مجموعه در حال انجام فعالیتی در حوزه اوراق بهادار است، باید مجوزهای مربوطه را از سازمان بورس و اوراق بهادار دریافت کند. اگر فعالیت آن در چارچوب صنفی و فروش کالا قرار می‌گیرد، باید مطابق ضوابط صنفی فعالیت کند.» وی افزود: «اگر یک پلتفرم به‌جای فروش کالای مشخص، موقعیت یا سهمی ششاع از یک دارایی را معامله کند و امکان خریدوفروش این موقعیت‌ها میان کاربران وجود داشته باشد، باید ماهیت حقوقی فعالیت آن بررسی شود.»

مدیرعامل بورس کالای ایران با تأکید بر ضرورت نظارت بر پشتوانه معاملات گفت: «هنگامی که یک پلتفرم اعلام می‌کند مقدار مشخصی طلا در اختیار دارد، باید سازوکاری وجود داشته باشد که بتوان موجودی واقعی را بررسی و تأیید کرد.»

او ادامه داد: «مسئله اصلی، مخالفت با اقتصاد دیجیتال یا جلوگیری از ورود بازیگران جدید نیست. این فعالیت‌ها باید در یک چارچوب قانونی روشن انجام شوند.» جهرمی همچنین با اشاره به امکان

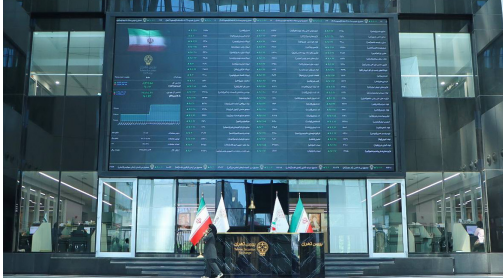
بر عرضه محصولات گفت: «با اتفاقاتی که برای فولاد مبارکه و بخش‌هایی از صنعت پتروشیمی رخ داد، تأمین مواد اولیه با مشکلاتی مواجه شد. با مشخص شدن برنامه بازگشت مجتمع‌های پتروشیمی به چرخه تولید و ازسرگیری تدریجی فعالیت آنها، شرایط بازار طی دو تا سه ماه به‌تدریج متعادل‌تر شد.» او درباره وضعیت معاملات پس از جنگ نیز اظهار کرد: «اندازه بازار بورس کالا کاهش پیدا کرد، اما اکنون به‌تدریج در حال بازگشت به میانگین‌هایی هستیم که پیش از جنگ تجربه می‌شد.»

اعتنافت‌پذیری معاملات، تسهیل دسترسی خریداران به کالا و بهبود فرایند توزیع کمک کند.» مدیرعامل بورس کالای ایران همچنین با اشاره به برنامه‌های توسعه ابزارهای مالی گفت: «در حوزه مس امیدواریم بتوانیم اقدامات مؤثری انجام دهیم و از طریق ابزارهایی مانند گواهی سپرده و صندوق‌های مرتبط، زمینه استفاده بهتر از دارایی‌های موجود را فراهم کنیم.» او درباره همکاری با بانک مرکزی نیز اظهار کرد: «همکاری بانک مرکزی با بازار سرمایه در دوره مسئولیت آقای همتی مناسب بود و در آن دوره تلاش‌هایی برای توسعه ابزارهای جدید مالی انجام شد. فروش اوراق سلف سکه نیز از جمله تجربه‌هایی بود که با هدف پاسخ‌گویی به نیازهای سیاست‌گذار و مدیریت نقدینگی دنبال شد.» جهرمی افزود: «همکاری میان بانک مرکزی و بورس کالا برای توسعه ابزارهای مالی ادامه دارد و طرح‌هایی در حال بررسی است.»

صندوق هرمز با سرمایه ۱۰ همتی

مدیرعامل بورس کالای ایران از برنامه راه‌اندازی صندوق تضمین غیردولتی «هرمز» خبر داد و گفت: «هدف اولیه برای سرمایه این صندوق، حداقل ۱۰ هزار میلیارد تومان، معادل ۱۰ همت، در نظر گرفته شده است. بورس کالای ایران نیز قصد دارد تا سقف ۳۵ درصد سهام صندوق را در اختیار داشته باشد.» وی افزود: «پیش‌بینی ما این است که در صورت صدور مجوزهای لازم از سوی وزارت اقتصاد، مراحل پذیرهنویسی تا پیش از پایان سال انجام شود.» جهرمی با اشاره به کارکرد این صندوق اظهار کرد که قرار است از ظرفیت دارایی‌ها و ابزارهای قابل معامله در بازار سرمایه برای صدور ضمانت‌نامه استفاده شود.

بورس در این بازه زمانی حدود ۱.۵ برابر دلار بوده است؛ موضوعی که با توجه به شرایط خاص اقتصادی کشور در سال ۱۴۰۴، توجه بیشتری را به عملکرد بازار سرمایه جلب می‌کند.

لغو محدودیت ۳ صرافی رمزارز

محدودیت برداشت ریالی از سه صرافی رمزارزی که به دلیل رعایت‌نکردن ضوابط و مقررات بانک مرکزی اعمال شده بود، پس از تمکین این پلتفرم‌ها و انجام اصلاحات موردنظر، از سوی بانک مرکزی برداشته شد. این محدودیت‌ها با

هدف مدیریت بازار ارز و در چارچوب ضوابط و مقررات بانک مرکزی اعمال شده بود. با انجام اصلاحات موردنظر و رعایت مقررات از سوی صرافی‌های مشمول، محدودیت‌های اعمال‌شده بر برداشت ریالی آنها رفع شد. پیش از این اعلام شده بود که از ساعت ۱۶ روز دوشنبه ۲۰ مهرماه، دسترسی سه پلتفرم صرافی رمزارزی به خدمات بانکی و برداشت غیرحضوری به مدت سه روز محدود می‌شود و کاربران این پلتفرم‌ها امکان واریز و برداشت وجه را نخواهند داشت. با تمکین این پلتفرم‌ها از ضوابط بانک مرکزی و انجام اصلاحات لازم، محدودیت‌های یادشده برداشته شد.

گزارش خبری

پشت صحنه گرانی دارو

آمارهای رسمی ارائه شده گویای آن است که از ابتدای سال جاری تا روز ۱۴ مهر ماه حدود سه میلیارد دلار ارز جهت تأمین دارو و تجهیزات پزشکی تخصیص داده شده که این رقم در قیاس با مدت مشابه سال قبل رشدی ۲۸ درصدی را نشان می‌دهد؛ با این وجود همچنان قیمت دارو در بازار سیری صعودی دارد.

واقعیت آن است که صنعت داروی کشور این روزها با مشکلات متعددی مواجه است کمبود نقدینگی و افزایش هزینه‌های تولید از یکسو و اختلال در مسیرهای دریایی از سوی دیگر؛ تأمین مواد اولیه را با چالش مواجه کرده است. بخش قابل‌توجهی از مواد اولیه این صنعت که از هند و چین وارد می‌شدند حال با محدودیت‌های حمل‌ونقل، سخت‌تر قابل دسترسی هستند. در چنین شرایطی، برخی شرکت‌ها ناچار به استفاده از مسیرهای جایگزین مانند حمل هوایی یا انتقال کالا از طریق ترکیه شده‌اند؛ روش‌هایی که هزینه و زمان تأمین را افزایش می‌دهند. از سوی دیگر این شیوه برای همه محموله‌ها، به‌ویژه مواد اولیه حجیم نیز قابل استفاده نیست.

اطمینان خاطر بانک مرکزی

مجموع شرایط در ماه‌های گذشته به گونه‌ای بوده و به سمتی رفته که تأمین کالاهای اساسی و دارو به یکی از مهمترین اولویت‌های دولت بدل شده است. در چنین شرایطی بانک مرکزی به عنوان متولی و سیاست‌گذار ارزی کشور بر این نکته تأکید کرده که تا پایان سال برای تأمین ارز دارو و تجهیزات پزشکی نگرانی وجود ندارد و پیش‌بینی‌های لازم در این زمینه انجام شده است. حال در شرایط محدودیت‌های ارزی و در وضعیتی که برخی شایعاتی مبنی بر کمبود ارز مطرح می‌کنند؛ بانک مرکزی تأکید کرده تا ۱۴ مهر ماه تخصیص دارو به صنایع دارویی با رشدی ۲۸ درصدی همراه بوده و در حالی که سال گذشته در مجموع حدود ۴.۷ میلیارد دلار ارز به دارو و تجهیزات پزشکی تخصیص یافته بود و تا این تاریخ از سال سهم صنایع دارویی از تخصیص ارز حدود دو میلیارد و ۳۳۰ میلیون دلار بود، در سال جاری و تا اواسط مهر ماه این رقم به حدود سه میلیارد دلار رسیده است. بانک مرکزی در این باره اعلام کرده فرآیند تخصیص ارز، کاملاً سیستمی است و اولویت‌ها از سوی وزارت بهداشت مشخص است و تخصیص صرفاً بر اساس نظر وزارتخانه متولی انجام می‌شود. نهاد متولی ارزی کشور همچنین یادآور شده که کمیت تخصیص ارز به صورت فصلی در دولت تشکیل و بودجه ارزی هر دستگاه ابلاغ می‌شود؛ دستگاه‌ها موظفاند بر اساس آن ثبت سفارش‌ها را مدیریت کنند.

راز گرانی دارو چیست؟

اما درباره گرانی ادامه دار دارو با وجود دریافت ارز ترجیحی، خرداد ماه امسال کمیسیون بهداشت مجلس نیز واکنش نشان داده و شفاف‌سازی تخصیص ارز دارو را مطالبه جدی این کمیسیون دانست. در ادامه این روند نشتی به حضور نمایندگان بانک مرکزی، سازمان برنامه و بودجه و نمایندگان مجلس برگزار شده و در قالب آن وضعیت تخصیص ارز دارو و چرایی افزایش قیمت دارو در کشور مورد ارزیابی قرار گرفت. بر این اساس پس از ارائه گزارش‌های سازمان برنامه و بودجه و بانک مرکزی، رئیس کمیسیون بهداشت و درمان مجلس از بانک مرکزی درخواست کرد ظرف ۴۸ ساعت کاری فهرست شرکت‌هایی را که ارز ترجیحی دریافت کرده‌اند یا برای آنها ارز تخصیص یافته است، به کمیسیون بهداشت و درمان ارائه کند تا پس از آن، کمیسیون ورود و حقوق و پیگیری‌های قضایی لازم را در زمینه نحوه تأمین دارو، مواد اولیه دارویی، تجهیزات و ملزومات پزشکی با جدیت دنبال کند.

طبق گزارشی که بانک مرکزی در این نشست ارائه کرد، تا خرداد ماه سال جاری ۵۶۱ میلیون دلار ارز ترجیحی و همچنین ۵۰۰ میلیون دلار بخشی از غیرترجیحی برای حوزه دارو تأمین شده بود و شرکت‌های دریافت‌کننده نیز مشخص شده و فرآیند دریافت ارز برای آنها انجام شده بود.

بازدهی بورس ۱.۵ برابر دلار شد

بورس در یک سال منتهی به پایان شهریور ۱۴۰۵، با ثبت بازدهی ۱۸۲ درصدی، عملکرد بهتری نسبت به دلار و سایر بازارهای مالی به نمایش گذاشت. نگاهی به عملکرد بازارهای مالی در سه‌ماهه دوم سال ۱۴۰۵ نشان می‌دهد که بازار سرمایه در این دوره عملکرد قابل قبولی داشته است شاخص کل بورس با بازدهی ۳۹.۸ درصدی همراه شد و شاخص فرابورس نیز با ثبت بازدهی ۴۶.۵ درصدی، عملکرد بالاتری را به نمایش گذاشت. در همین مدت، بازار ارز و طلا نیز از رشد قابل‌توجهی برخوردار بودند؛ به‌طوری‌که بازدهی دلار به ۴۶.۱ درصد، یورو به ۴۵.۸ درصد و سکه امامی به ۴۵.۳ درصد رسید. با این حال، عملکرد فرابورس و بورس نشان داد که بازار سهام توانسته است در این دوره جایگاه رقابتی خود را در مقایسه با

سایر بازارهای مالی حفظ کند. در پایان شهریورماه، شاخص کل بورس در سطح ۷ میلیون و ۱۴۶ هزار واحد ایستاد و شاخص فرابورس به ۵۶ هزار و ۷۸۶ واحد رسید. در بازارهای موازی نیز قیمت سکه امامی ۲۳۷ میلیون تومان بود و دلار و یورو به‌ترتیب با نرخ‌های ۲۳۳ هزار تومان و ۲۶۶ هزار تومان معامله شدند.

بررسی عملکرد یک‌ساله بازارهای مالی منتهی به ۳۱ شهریور ۱۴۰۵، برتری شاخص کل بورس را در میان بازارهای مورد بررسی نشان می‌دهد. این شاخص با بازدهی ۱۸۲ درصدی در صدر قرار گرفت و پس از آن، شاخص فرابورس با ۱۳۹.۸ درصد بازدهی ایستاد. سکه امامی، دلار و یورو نیز در رتبه‌های بعدی قرار داشتند.

در این میان، بازدهی ۱۲۴ درصدی دلار بیش از هر چیز تفاوت عملکرد بازار سهام و بازار ارز را برجسته می‌کند. به بیان دیگر، بازدهی شاخص کل

هشدار بانک مرکزی ایران درباره پیامدهای یک‌جانبه‌گرایی

بانک

معاون روابط بین الملل بانک مرکزی در نشست روسای بانک‌های مرکزی و وزرای اقتصاد گروه ۲۴ در بانکوک تایلند، بر ضرورت تقویت همکاری‌های اقتصادی، افزایش تاب‌آوری اقتصادها و اصلاح نهادهای بین‌المللی برای مقابله با پیامدهای یک‌جانبه‌گرایی تأکید کرد. ابوالفضل کوده‌یی، معاون روابط بین الملل بانک مرکزی در نشست روسای بانک‌های مرکزی و وزرای اقتصاد گروه ۲۴ (G۲۴)، در بانکوک تایلند با موضوع «هدایت اقتصاد جهانی به‌هم‌پیوسته در جهانی ازهم‌گسسته»، بر ضرورت تقویت همکاری‌های اقتصادی، افزایش تاب‌آوری اقتصادها و اصلاح نهادهای بین‌المللی برای مقابله با پیامدهای یک‌جانبه‌گرایی تأکید کرد.

معاون روابط بین الملل بانک مرکزی با اشاره به پیوندهای عمیق و متقابل اقتصاد جهانی اظهار داشت که اقدامات یک‌جانبه به تشدید چندپارگی اقتصادی، افزایش مخاطرات و گسترش نااطمینانی در اقتصاد جهانی منجر می‌شود. کوده‌یی با بیان اینکه جهانی‌شدن طی دهه‌های گذشته فرصت‌های مهمی را برای بسیاری از اقتصادها فراهم کرده است، خاطرنشان کرد: این روند با توسعه نهادهای و چارچوب‌های بین‌المللی همراه بوده، اما در سال‌های اخیر، پیشرفت در این زمینه

با کندی و توقف مواجه شده است. به گفته وی، وابستگی متقابل اقتصادی که می‌توانست زمینه‌ساز همکاری و رشد باشد، در شرایط کنونی در برخی موارد به عاملی برای افزایش آسیب‌پذیری اقتصادها تبدیل شده است. معاون روابط بین الملل بانک مرکزی با تأکید بر

رئیس جدید بانک مرکزی اندونزی:

در تعیین نرخ بهره استقلال کامل داریم

جهان

رئیس جدید بانک مرکزی اندونزی تأکید کرد که این نهاد، با وجود گسترش همکاری و هماهنگی با دولت، در تعیین نرخ‌های بهره سیاستی از استقلال کامل برخوردار است. او همچنین اعلام کرد تصمیم‌های پولی بر اساس داده‌های اقتصادی اتخاذ می‌شوند و بانک مرکزی در صورت لزوم برای مقابله با فشارهای ارزی و حمایت از ارزش روپیه آماده اقدام خواهد بود.

دستری دامایانتي که ماه گذشته و پس از استعفاي غيرمنتظره رئيس پيشين در اواخر ژوئيه، رياست بانک اندونزی را برعهده گرفت، در گفت‌وگو با رويترز اظهار داشت هماهنگي ميان سياست‌گذاران پولی و مالی برای حرکت در مسیری مشترک می‌تواند به تقویت اقتصاد کمک کند. با این حال، او تأکید کرد همکاری با دولت به معنای واگذاری اختیار تصمیم‌گیری درباره سیاست پولی نیست و بانک مرکزی همچنان مسئول تعیین نرخ بهره خواهد بود.

دولت در تصمیم‌گیری نرخ بهره حق رأی ندارد
دامایانتي گفت دولت به بخشی از نشست‌های ماهانه بررسی سیاست پولی بانک مرکزی دعوت می‌شود و او نیز در جلساتی با پرابوو سوبیاتنو، رئیس‌جمهور اندونزی، شرکت می‌کند؛ بااین‌حال، دولت در تصمیم‌گیری درباره نرخ بهره سیاستی بانک مرکزی نقشی ندارد.

او تصریح کرد: «هنگامی که قرار است درباره یک تصمیم سیاستی، اعم از افزایش یا کاهش نرخ بهره یا استفاده از سایر مشق‌ها، تصمیم بگیریم، اختیار کامل اتخاذ آن تصمیم را در اختیار داریم.»

استقلال بانک مرکزی از مداخله سیاسی به یکی از نگرانی‌های فزاینده سرمایه‌گذاران درباره اندونزی تبدیل شده است؛ نگرانی‌ای که در کنار سایر عوامل، بر ارزش روپیه این کشور فشار وارد کرده است. سرمایه‌گذاران نگران‌اند که افزایش نفوذ دولت بر سیاست‌های پولی، تصمیم‌گیری‌های بانک مرکزی را تحت تأثیر اهداف کوتاه‌مدت اقتصادی یا سیاسی قرار دهد.

پرابوو امسال برادرزاده خود را به یکی از سمت‌های ارشد بانک مرکزی منصوب کرد و پارلمان نیز مأموریت این نهاد را با تأکید بیشتر بر نقش آن در تقویت رشد اقتصادی گسترش داد. این تغییرات پرسش‌هایی درباره چگونگی حفظ استقلال سیاست‌گذار پولی در شرایط افزایش همکاری با دولت ایجاد کرده است.

سرمایه‌گذاران علاوه بر استقلال بانک مرکزی، درباره وضعیت مالی دولت، تغییرات سیاست‌های صادراتی و مسائل مربوط به شفافیت بازار سهام نیز ابراز نگرانی کرده‌اند. به اعتقاد فعالان بازار، مجموعه این عوامل می‌تواند بر اعتماد سرمایه‌گذاران خارجی،

جهش تورم هند به ۵.۵۴ درصد نرخ بهره افزایش می‌یابد؟

تورم مصرف‌کننده هند در ماه سپتامبر به ۵.۵۴ درصد افزایش یافت و به سقف دامنه هدف‌گذاری بانک مرکزی این کشور نزدیک شد؛ موضوعی که با تشدید فشارهای قیمتی ناشی از جنگ علیه ایران و ضعف بارندگی‌های موسمی، احتمال افزایش بیشتر نرخ بهره را تقویت کرده است.

نرخ تورم خرده‌فروشی هند در سپتامبر اندکی بالاتر از پیش‌بینی ۵.۴ درصدی اقتصاددانان در نظرسنجی رويترز بوده است. این چهارمین ماه متوالی است که تورم هند بالاتر از هدف میان‌مدت ۴ درصدی بانک مرکزی قرار می‌گیرد. همچنین، رقم ثبت‌شده بالاترین سطح تورم در سال جاری میلادی بر اساس سری آماری فعلی محسوب می‌شود.

بانک مرکزی هند نرخ تورم را در دامنه ۲ تا ۶ درصد هدف‌گذاری کرده است و افزایش اخیر، تورم را به محدوده بالایی این دامنه نزدیک کرده

ضرورت تقویت ظرفیت‌های داخلی کشورها تصریح کرد: اقتصادهای نوظهور و درحال‌توسعه، با توجه به سهم قابل‌توجه خود در اقتصاد جهانی، می‌توانند نقش فعال‌تری در شکل‌دهی به نظم اقتصادی بین‌المللی ایفا کنند.

وی همچنین گروه ۲۴ را بستری مهم برای پیگیری این هدف دانست و اصلاح ساختار حکمرانی این گروه را عاملی برای ارتقای اثربخشی آن در حمایت از منافع اعضا عنوان کرد. کوده‌یی در ادامه، با تأکید بر ظرفیت‌های موجود برای گسترش همکاری‌های منطقه‌ای گفت: همگرایی منطقه‌ای می‌تواند به حفاظت از اقتصادها در برابر مخاطرات ناشی از چندپارگی جهانی کمک کند. با این حال، تحقق این هدف مستلزم وجود نهادهای کارآمد و چارچوب‌های عملی برای تسهیل تجارت، سرمایه‌گذاری، تأمین مالی و همکاری‌های فنی میان کشورهای مشارکت‌کننده است. وی در پایان خاطرنشان کرد: هدف، معکوس‌کردن روند همگرایی اقتصادی نیست، بلکه باید وابستگی متقابل کشورها را متوازن‌تر و تاب‌آورتر کرد تا این پیوندها بیش از پیش در خدمت توسعه پایدار قرار گیرند. شایان ذکر است در این نشست، بیانیه گروه ۲۴ با مشارکت فعال بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به تصویب رسیده است.

گفت تصمیم‌ها به داده‌های اقتصادی وابسته خواهند بود، اما بانک مرکزی در صورت نیاز آماده واکنش است. به این ترتیب، مسیر آتی نرخ بهره به تحولات تورم، وضعیت بازار ارز و شرایط اقتصادی بستگی خواهد داشت.

رئیس بانک مرکزی اندونزی همچنین نااطمینانی‌های جهانی و درگیری‌های خاورمیانه را مسیری طولانی و دشوار برای پیش‌بینی توصیف کرد و گفت این شرایط، توان و استقامت سیاست‌گذار پولی را به آزمون می‌گذارد. افزایش تنش‌های ژئوپلیتیک می‌تواند با بالا بردن قیمت انرژی و تغییر جریان سرمایه، فشار بیشتری بر ارزهای بازارهای نوظهور وارد کند.

ذخایر ارزی ۱۴۶.۳ میلیارد دلاری اندونزی

به گفته دامایانتي، ذخایر ارزی اندونزی در پایان سپتامبر به ۱۴۶.۳ میلیارد دلار رسید؛ سطحی که از نظر او برای کمک به تثبیت روپیه کافی است. ذخایر ارزی از ابزارهای مهم بانک مرکزی برای مدیریت نوسانات بازار ارز و تأمین نیازهای خارجی کشور به شمار می‌روند.

بااین‌حال، بخشی از این ذخایر شامل سپرده‌های دلاری بانک‌های تجاری نزد بانک مرکزی است. برخی برآوردهای بازار، تعهدات آتی مرتبط با ذخایر ارزی اندونزی را حدود ۳۰ میلیارد دلار تخمین می‌زنند؛ موضوعی که در ارزیابی میزان منابع واقعا در دسترس بانک مرکزی اهمیت دارد.

دامایانتي گفت بیشتر بانک‌ها منابع خود را در ابزارهایی با سررسید یک‌ساله قرار می‌دهند و این سپرده‌ها معمولاً در سررسید تمدید می‌شوند. او با اشاره به تداوم این منابع افزود بانک‌ها معمولاً ذخیره‌ای پایدار

قیمتی، انتظار می‌رود بانک مرکزی هند در ماه‌های دسامبر و فوریه، هر بار نرخ بهره را ۲۵ واحد پایه افزایش دهد. رادیکا راو، اقتصاددان ارشد بانک دی‌بی‌اس در سنگاپور، نیز گفت تورم مواد غذایی در بخش‌های مختلف این گروه کالایی افزایش یافته است؛ روندی که با بارندگی کمتر از حد معمول، فشارهای قیمتی وارداتی و افزایش هزینه‌های مرتبط با سوخت تشدید شده است.

او پیش‌بینی کرد افزایش هزینه سوخت به‌تدریج به سایر بخش‌های اقتصاد نیز منتقل شود و بر قیمت کالاها و خدمات غذایی اثر بگذارد. به گفته راو، شاخص تورم هسته با ارزیابی بانک مرکزی مبنی بر افزایش ریسک‌های قیمتی همخوانی دارد و احتمال افزایش مجدد نرخ بهره در دسامبر ۲۰۲۶ همچنان مطرح است.

گاریما کاپور، معاون رئیس بخش تحقیقات و اقتصاددان شرکت الارا سکیوریتیز در بمبئی، نیز با اشاره به تداوم افزایش قیمت مواد غذایی و انرژی و ماندگاری قیمت کالاها در سطوح بالا گفت انتظار می‌رود بانک مرکزی هند مسیر افزایش نرخ بهره را ادامه دهد. او پیش‌بینی کرد نرخ بهره در ادامه سال مالی جاری دو بار دیگر افزایش یابد.

گشتی در خبر

اقتصاد فرانسه یخ زد

بانک مرکزی فرانسه پیش‌بینی کرد اقتصاد این کشور در سه‌ماهه سوم سال ۲۰۲۶ تنها ۰.۱ درصد رشد کرده باشد؛ عملکردی ضعیف که نشان‌دهنده تداوم رکود نسبی در دومین اقتصاد بزرگ منطقه یورو است. رشد بخش خدمات نیز نتوانسته ضعف صنعت و ساخت‌وساز را به‌طور کامل جبران کند. بر اساس نظرسنجی بانک مرکزی فرانسه از مدیران حدود ۸۵۰۰ شرکت، تولید صنعتی در سپتامبر افزایش یافت، اما رشد آن کمتر از انتظار بنگاه‌ها بود. صنایع هوافضا و تجهیزات الکتریکی همچنان از تقاضای مناسب برخوردارند و توسعه مراکز داده به فعالیت برخی شرکت‌ها کمک کرده است. در بخش ساخت‌وساز نیز فعالیت‌ها تقریباً ثابت ماند، درحالی‌که حجم سفارش‌ها، به‌ویژه در حوزه ساخت خانه‌های مستقل، همچنان پایین است.

هم‌زمان، افزایش هزینه انرژی، سوخت و فلزات در کنار ضعف فروش، فشار بیشتری بر شرکت‌ها وارد کرده است. بنگاه‌ها تنها بخشی از افزایش هزینه‌ها را به مشتریان منتقل کرده‌اند و وضعیت نقدینگی در بخش‌های صنعت و خدمات نیز بدتر شده است. افزایش قیمت سوخت، نگرانی مدیران درباره چشم‌انداز اقتصادی را تشدید کرده و برخی شرکت‌ها را به تعویق پروژه‌ها واداشته است.

برای اکتبر، رشد فعالیت خدماتی با سرعت کمتر و ثبات نسبی ساخت‌وساز پیش‌بینی می‌شود. بااین‌حال، کمبود قطعات و اختلال در زنجیره تأمین ممکن است تولید خودرو را کاهش دهد. برآورد اولیه تولید ناخالص داخلی فرانسه در سه‌ماهه سوم، ۳۰ اکتبر منتشر خواهد شد.

بودجه روسیه نرخ بهره را کم می‌کند؟

معاون رئیس بانک مرکزی روسیه اعلام کرد برنامه بودجه سه‌ساله این کشور می‌تواند زمینه را برای ادامه کاهش نرخ بهره فراهم کند؛ با این حال، تصمیم‌گیری درباره مسیر سیاست پولی همچنان به وضعیت تورم و شرایط اقتصادی وابسته خواهد بود. الکسی ژابوتکین، معاون رئیس بانک مرکزی روسیه، در مجلس دوماي دولتي گفت برنامه بودجه سه‌ساله جدید با مفروضات پیش‌بینی بانک مرکزی در ماه ژوئیه مطابقت دارد. او تأکید کرد تأمین افزایش مخارج دولت از محل درآمدهای مالیاتی، به‌جای اتکای بیشتر به منابع دیگر، می‌تواند اثر این هزینه‌ها بر تقاضای اقتصادی و نرخ بهره را محدود کند و به بانک مرکزی اجازه دهد روند تسهیل سیاست پولی را ادامه دهد. بانک مرکزی روسیه در ماه سپتامبر، پس از ۱۰ مرحله متوالی کاهش نرخ بهره، نرخ سیاستی خود را در سطح ۱۴ درصد ثابت نگه داشت. نشست بعدی این بانک برای بررسی وضعیت سیاست پولی و تصمیم‌گیری درباره نرخ بهره، ۲۳ اکتبر برگزار خواهد شد. اظهارات ژابوتکین نشان می‌دهد نحوه تأمین مالی مخارج دولت یکی از عوامل مهم در تعیین مسیر آینده نرخ بهره روسیه است. تأمین هزینه‌های بیشتر از محل درآمدهای مالیاتی می‌تواند از افزایش شدید تقاضا جلوگیری کند و فشار کمتری بر قیمت‌ها وارد آورد. در مقابل، افزایش مخارج دولت بدون تأمین منابع مالی پایدار می‌تواند تقاضای کل را تقویت کرده و مهار تورم را دشوارتر کند.

ویدئو

